

УДК 332.1

**ДОСЛІДЖЕННЯ СУТНОСТІ СТРАТЕГІЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ РЕГІОНУ:
ГОЛОВНИЙ ЗМІСТ ТА ПРИНЦИПИ**

Калініна Анна Геннадіївна, аспірант каф. Менеджменту та підприємництва на морському транспорті, Азовський морський інститут м. Маріуполь.

Kalinina Anna, Post-graduate Student of the Department of Management and business on a sea transport, AZOV MARITIME INSTITUTE, Mariupol.

Kalynyna A. The study of the essence of the strategic potential of the regions.

The article deals with the necessity of studying the category "strategic potential of the region" as it is a complex, multi-sided and multi-level category. Therefore only a complex study is able to reveal the laws of its formation, application and development. There have been made summary tables containing the definitions of the authors and the contents of the definitions studied as the result of the investigation of different approaches for defining the categories "potential", "economic potential of the region", "Strategic potential of the region". It is underlined that the material base for providing a complex development of the region is formed by the economic potential. In case the definitions investigated are generalized, there can be made a conclusion that the economic potential characterizes the possible power of the economy. The economic potential is integrated with the level of the practical application of the sources aggregated which appear as a result of the opportunities realized. It is noted that none of the definitions considered indicate such important components of the economic potential as defining of the perspective possibilities for development of the regional systems and competitive advantages of the territory. The category "strategic potential of the region" has been studied according to the resource, effective and strategic approaches. The investigation finds out that the category "strategic potential of the region" which has appeared recently has become polysemic at once. It is the reason that the scientists still interpret it differently. It is noted that the strategic potential of the region is based on the economic potential but has a much wider application. The author's definition of the category "strategic potential of the region" is provided. Taking into consideration modern approaches, the main principles of forming and functioning of the strategic potential of the region are defined.

Калініна А.Г. Дослідження сутності стратегічного потенціалу регіону: головний зміст та принципи.

У статті обґрунтовано необхідність дослідження категорії «стратегічного потенціалу регіону», оскільки він є складною, багатогранною, багаторівневою категорією. Тому закономірності його формування, використання й розвитку можуть бути розкриті тільки на основі комплексного системного дослідження. У результаті розгляду різних підходів до визначення категорій «потенціал», «економічний потенціал регіону», «стратегічний потенціал регіону» складено зведені таблиці з визначенням авторів та змісту досліджуваних дефініцій. Підкреслено, що матеріальну базу забезпечення комплексного розвитку регіонів формує економічний потенціал. У разі узагальнення змісту розглянутих визначень можна прийти до висновку, що економічний потенціал характеризує можливу потужність економіки. Економічний потенціал нерозривно пов'язаний з рівнем практичного використання накопичених ресурсів, які постають в якості можливостей, що реалізуються. Помічено, що в жодному з розглянутих визначень не зазначено такого важливого компоненту економічного потенціалу як визначення перспективних можливостей розвитку регіональних систем та конкурентних переваг території. Категорія «стратегічний потенціал регіону» досліджувалась у відповідності з ресурсним, результативним та стратегічним підходом. Проведеними дослідженнями встановлено, що

категорія «стратегічний потенціал регіону», з'явившись в економічній літературі відносно недавно, майже відразу ж придбала полісемантичне звучання. У зв'язку з цим серед вчених дотепер існують розбіжності в її інтерпретації. Підкреслено, що стратегічний потенціал регіону ґрунтується на економічному потенціалі, але має більш широке застосування. Наведено авторське визначення дефініції «стратегічний потенціал регіону». З огляду на наведені сучасні підходи виділено головні принципи формування та функціонування стратегічного потенціалу регіону.

Калинина А.Г. Исследование сущности стратегического потенциала региона: основное содержание и принципы.

В статье обоснована необходимость исследования категории «стратегического потенциала региона», поскольку он является сложной, многогранной, многоуровневой категорией. Поэтому закономерности его формирования, использование и развития могут быть раскрыты только на основе комплексного системного исследования. В результате исследования разных подходов к определению категорий «потенциал», «экономический потенциал региона», «стратегический потенциал региона» составлены сводные таблицы с определениями авторов и содержания исследуемых дефиниций. Подчеркнуто, что материальную базу обеспечения комплексного развития регионов формирует экономический потенциал. В случае обобщения содержания рассмотренных определений можно прийти к заключению, что экономический потенциал характеризует возможную мощность экономики. Экономический потенциал неразрывно связан с уровнем практического использования накопленных ресурсов, которые возникают в качестве реализуемых возможностей. Отмечено, что ни в одном из рассмотренных определений не указаны такие важные компоненты экономического потенциала как определение перспективных возможностей развития региональных систем и конкурентных преимуществ территории. Категория «стратегический потенциал региона» исследовалась в соответствии с ресурсным, результативным и стратегическим подходами. Проведенными исследованиями установлено, что категория «стратегический потенциал региона», появившись в экономической литературе относительно недавно, почти сразу же приобрела полисемантическое звучание. В связи с этим среди ученых до сих пор существуют расхождения в ее интерпретации. Отмечено, что стратегический потенциал региона основывается на экономическом потенциале, но имеет более широкое применение. Приведено авторское определение дефиниции «стратегический потенциал региона». Учитывая приведенные современные подходы, выделены главные принципы формирования и функционирование стратегического потенциала региона.

Постановка проблеми. Забезпечення комплексного розвитку регіонів України регіональними органами влади можливе у разі створення умов, що дадуть змогу регіонам повністю реалізувати наявний потенціал, зробити максимальний внесок у національну економіку, здобути конкурентні переваги на зовнішніх ринках. Ефективне управління комплексним розвитком регіону спрямоване насамперед на вирішення таких проблем як: низька інвестиційна привабливість регіонів та інноваційна активність у них; нерозвинуті виробнича та соціальна інфраструктури; зростання регіональних диспропорцій у сфері соціально-економічного розвитку регіонів; слабкі міжрегіональні зв'язки; нераціональне використання людського потенціалу. Метою розвитку регіонів, що ґрунтується на використанні його стратегічного потенціалу є створення умов для підвищення конкурентоспроможності регіонів, забезпечення їх комплексного розвитку на сучасній технологічній основі, високої продуктивності виробництва та зайнятості населення. Це здійснюватиметься, серед іншого, через розроблення стратегій розвитку регіонів на основі збалансованого поєднання місцевих і національних ресурсів.

Отже, управління стратегічним потенціалом регіонів повинно дозволити підвищити конкурентоспроможність регіонів та зміцнити їх ресурсний потенціал. Це у свою чергу передбачає: реструктуризацію економічної бази регіонів і створення умов для диверсифікації на новій технологічній основі; розбудову та модернізацію інфраструктури, яка підвищить інвестиційну привабливість регіонів; розвиток людських ресурсів за рахунок активізації співпраці між сферами освіти, науки та виробництва; розвиток міжрегіональної співпраці, що проявляється у розширенні міжрегіональної взаємодії й розвитку трансграничного співробітництва; створення інституційних умов для регіонального розвитку, а саме: розширення фінансово-економічних можливостей територіальних громад, узгодження дій усіх рівнів влади щодо розвитку регіонів. Стратегічний потенціал регіону є складною, багатогранною, багаторівневою категорією, у зв'язку із чим закономірності його формування, функціонування, використання й розвитку можуть бути розкриті тільки на основі комплексного системного дослідження. Стан і можливі якісні й кількісні зміни стратегічного потенціалу визначають досягнення необхідного рівня комплексного розвитку територій, регіону.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Над питаннями дослідження потенціалу регіону працювало багато вчених-економістів. Серед них можна виділити Б. Мочалова, З. Герасимчук, О. Тищенко, М. Хвесика, Л. Горбача, В. Волкова, Д. Клинового, Ю. Королюк та ін. Ознайомлення з існуючими методичними підходами до управління стратегічним потенціалом регіону, дозволило відзначити, що авторами розглядаються різноманітні методики стосовно структурних складових стратегічного потенціалу регіону, проте, відсутні роботи, де було б запропоновано системний, комплексний підхід до розгляду цього явища. Отже, початковим етапом процесу методологічного базису системи управління стратегічним потенціалом на рівні регіону є створення теоретичних основ визначення даної економічної категорії.

Мета статті. Мета статті полягає в розгляді та оцінці підходів різних авторів до розгляду таких понять як «потенціал», «економічний потенціал регіону» та «стратегічний потенціал регіону» й формуванні власного визначення досліджуваної дефініції.

Виклад основного матеріалу. Перш ніж почати розгляд тлумачень поняття «стратегічний потенціал», необхідно визначити загальне значення категорії «потенціал». Багато науковців відзначають латинське походження цього слова («*potentia*» –можливості, міць, сила, запаси, засоби, приховані потужності, що можуть бути використані) [1]. Сфера застосування цього поняття досить широка, оскільки воно використовується у різних галузях діяльності людини. На думку деяких вчених, потенціал – це абстрактна категорія з невизначеними межами, вплив якого на результативність виробничих процесів носить непрямий, побічний характер [2]. Відмітимо, що потенціал – це категорія конкретна з динамічним характером, тому правомірним є факт визнання його існування у часі і просторі. За своєю сутністю поняття «потенціал» визначає стан і можливості розвитку господарських систем різного рівня та характеризується як сукупність засобів, запасів, джерел, тобто наявних резервів, які при певній правильній керуючій дії можуть бути трансформовані в наявні ресурси, що спрямовуються для досягнення певної мети, зокрема сталого розвитку, забезпечення довгострокового гідного рівня і якості життя населення.

Матеріальну базу забезпечення комплексного розвитку регіонів формує економічний потенціал. У разі узагальнення змісту розглянутих визначень можна прийти до висновку, що економічний потенціал характеризує можливу потужність економіки. Такий висновок підтверджує Енциклопедичний словник економіки і права, який визначає економічний потенціал як сукупну можливість економіки, її галузей, підприємств, господарств здійснювати виробничо-господарську діяльність, випускати продукцію, товари і послуги, задовольняти запити населення, суспільні інтереси, забезпечувати розвиток виробництва [3]. Як бачимо, це дуже загальне і всеохоплююче визначення.

Спочатку в дослідженнях вчених розвинених країн трактування поняття «економічний потенціал» отримало розвиток тільки через ресурсний підхід [4]: потенціал є сукупністю ресурсів, втілених у вартісній формі (взаємовплив окремих ресурсів не враховувався); потенціал є сукупністю ресурсів, здатних виробляти матеріальні блага. Цей метод можна назвати першим етапом дослідження економічного потенціалу. На другому етапі до нього зараховують сучасну систему машин та інші знаряддя праці, весь науковий і виробничий арсенал, трудові ресурси. Проте нині наука на Заході до кінця не визначилася в структурних елементах економічного потенціалу. Немає чіткої градації за рівнями потенціалу: потенціал підприємства, компанії, території, країни. Вчені Західної Європи та країн Південно-Східної Азії недооцінюють вплив природно-ресурсного потенціалу на розмір загального потенціалу, у той час, як вчені країн, що розвиваються, переоцінюють його [5]. В Україні згадки про поняття «економічний потенціал» датуються 70-ми роками ХХ століття. Однак це були дослідження здебільшого природно-ресурсної спрямованості, які визначали економічний потенціал як природні ресурси, трудові ресурси, їх кількісні і якісні характеристики, сукупність виробничих потужностей промисловості, засоби виробництва, наявність транспортної інфраструктури, розвиток галузей невиробничої сфери, досягнення науково-технічного прогресу. Економічний потенціал є узагальнювальним показником, який характеризує сукупність можливостей з організації та розвитку економічної діяльності, продуктивних сил на певній території в межах наявних або можливих умов і обмежень законодавчого, фінансового, організаційно-технічного та територіально-галузевого характеру, на підставі яких можна судити про якісний зміст економічного розвитку.

Дослідження різних підходів до визначення економічного потенціалу дає змогу дійти висновку, що він уособлює рівень використання ресурсів, а також можливості ще не залучених в економіку ресурсів. Економічний потенціал нерозривно пов'язаний з рівнем практичного використання накопичених ресурсів, які постають в якості можливостей, що реалізуються. Нереалізовані можливості економічного потенціалу становлять резерв майбутнього розвитку. Таким чином економічний потенціал є категорією, що інтегрує минулі, теперішні і майбутні можливості. Однак в жодному з розглянутих визначень не зазначено такого важливого компоненту економічного потенціалу як визначення перспективних можливостей розвитку регіональних систем та конкурентних переваг території. Динамізм та невизначеність оточуючого середовища, загострення конкурентної боротьби як між підприємствами, галузями, так і між регіонами й країнами відіграють вагомий роль у розвитку поняття економічного потенціалу. Управління комплексним розвитком регіону націлене на довготривалу перспективу, зосереджує увагу на нарощуванні стратегічного потенціалу, котре відбувається не тільки за рахунок наявних ресурсів та процесів, але й можливостей, конкурентних переваг регіону.

В умовах підвищення самостійності регіонів, становлення системи стратегічного управління усе більш актуальним стають питання формування й розвитку стратегічного потенціалу, який багато в чому визначає перспективні можливості комплексного розвитку регіонів. У сучасній економічній літературі недостатньо уваги приділено питанням дослідження сутнісної характеристики «стратегічного потенціалу регіону». Категорія «стратегічний потенціал» у теорії й практиці господарювання трактується досить неоднозначно, залежно від того, з яких позицій підходять до розгляду його сутності, складу й ролі в регіональному, національному і світовому господарстві. Що стосується поняття «стратегічний потенціал», то інформація щодо нього носить суперечливий характер. Підтвердженням цього є той факт, що саме поняття «стратегічний потенціал», яке, починаючи з 80-х років стало «концептуальним відображенням стратегічної діяльності», предметом обговорення вітчизняних і закордонних авторів, не має однозначного визначення.

Дослідження визначення категорії «стратегічний потенціал» буде вестися за ресурсним, результативним й стратегічним підходами. Одним з підходів до тлумачення поняття «стратегічний потенціал» є ресурсний. Зокрема, у роботі [6] під стратегічним потенціалом розуміється «певним чином упорядкована (згідно зі стратегічними напрямками розвитку)

сукупність ресурсів і резервів, яка дозволяє при їхньому комплексному використанні забезпечити реалізацію потенційних можливостей». Г. Санчез, А. Хин й Х. Томас вважають, що стратегічний потенціал – це організаційні процеси й повсякденні операції, пов'язані з координованим розміщенням ресурсів і активів [7]. Деякі економісти стратегічний потенціал ототожнюють із інтегральним. Маниліч М. під інтегральним потенціалом регіону має на увазі органічне поєднання низки потенціалів, а саме: геополітичного, природничо-ресурсного, трудового, соціально-економічного, інфраструктурного, екологічного. Основним, що дозволяє не ототожнювати ці два поняття, є те, що стратегічний потенціал – це можливість оптимального якісного й кількісного об'єднання певних ресурсів, а не залучення всієї їхньої сукупності [8]. Таким чином, ресурсний підхід щодо визначення поняття «стратегічний потенціал» не враховує всіх аспектів механізму його нарощування. Визначення стратегічного потенціалу як узагальненої, збірної характеристики наявних регіональних ресурсів не розкриває його змісту, відображаючи лише одну з характерних рис цього поняття. Регіон для свого розвитку може залучати відсутні ресурси у вигляді інвестицій, централізованих капітальних вкладень, необхідних кадрів з інших регіональних систем - зовнішнього середовища.

Друга група авторів трактує «стратегічний потенціал» згідно з результативним підходом. У роботі [8] підкреслюється, що потенціалом, сформованим під мету розвитку, виступає стратегічний потенціал. Але з подальшого аналізу випливає, що в цьому випадку розуміється не загальний потенціал, а певний його шабель – рівень управління, на якому формується місія, мета, завдання й стратегія. Отже, це вираження можливостей системи управління й індивідуальних характеристик управлінського персоналу. Даний підхід є вузьким поняттям «стратегічного потенціалу» і не може використовуватися як комплексне відображення його можливостей.

Третя група авторів розглядає стратегічний потенціал згідно зі стратегічним підходом. А. Дайан стратегічний потенціал розглядає як «систему факторів і умов, необхідних для здійснення стратегічної діяльності» [7], що спрощує дійсність, а також звужує сферу використання даної категорії. Жогліна Є. підкреслює, що в основі формування, розвитку й реалізації стратегічного потенціалу регіону повинна перебувати система стратегічного управління конкретною територією [8]. У загальному виді процес стратегічного управління розвитком регіону містить у собі постановку генеральної мети й виділення підцілей залежно від обраних орієнтирів розвитку сфер і галузей регіональної економіки, а також методи, інструменти й механізми для досягнення встановлених кількісних і якісних параметрів нового стану регіональної системи. Основним завданням регіонального стратегічного управління є реалізація обраної стратегії розвитку. Однак Жогліна Є. також відзначає, що в основу дослідження структури стратегічного потенціалу може бути покладений ресурсно-функціональний принцип, що припускає виділення структурних елементів потенціалу з погляду цільових функцій, які вони виконують у рамках цілей і завдань стратегічного управління. Стратегічна мета розвитку регіону полягає в підвищенні рівня добробуту населення, при цьому слід урахувувати не тільки середні значення, але й розшарування суспільства за доходами, включаючи оцінку рівня бідності. Дослідження змісту поняття «стратегічний потенціал» показало відмінності в його визначенні. В окремих тлумаченнях робиться акцент на ресурси (ресурсний підхід), в інших – на можливість й результат використання (результативний підхід), представники стратегічного підходу – на реалізацію стратегії, тобто орієнтацію на майбутнє.

Отже, проведеними дослідженнями встановлено, що категорія «стратегічний потенціал регіону», з'явившись в економічній літературі відносно недавно, майже відразу ж придбала полісемантичне звучання. У зв'язку з цим серед вчених дотепер існують розбіжності в її інтерпретації. Стратегічний потенціал повинен базуватися на економічному потенціалі регіону, однак його зміст набагато ширше. До складу стратегічного потенціалу регіону необхідно включати конкурентні переваги певної території. Це можуть бути: ресурсні переваги; географічне положення; технологічні конкурентні переваги; конкурентні переваги, засновані на економічних факторах; сприятливий податковий режим, створений урядом країни, більша й

зростаюча ємність регіонального ринку, платоспроможність населення, невеликі строки окупності капітальних вкладень; інфраструктура регіонального ринку, у тому числі транспортна інфраструктура; конкурентні переваги, засновані на демографічних факторах; інноваційна діяльність, спеціалізація регіону. З огляду на наведені сучасні підходи виділимо головні принципи формування та функціонування стратегічного потенціалу регіону: характеризується потенційними можливостями регіону, що можуть бути реалізовані на основі використання сукупних ресурсів та резервів регіону; ґрунтується на використанні економічного потенціалу та активному залученні конкурентних переваг регіону; динамізм стратегічного потенціалу, котрий полягає в тому, що в кожний наступний момент часу можливості змінюються. Тому стратегічний потенціал регіону повинний визначатися як динамічне поняття, що характеризує готовність системи в кожний визначений момент часу мобілізувати потенційні можливості для досягнення поставлених цілей комплексного розвитку регіону з максимальною ефективністю; визначення на основі використання зовнішніх й внутрішніх чинників та відповідних умов, котрі необхідні для реалізації стратегічних орієнтирів розвитку регіону; системний підхід, який полягає в тому, що кожна складова потенціалу розглядається й оцінюється у взаємодії з іншими, при цьому всі інші складові стратегічного потенціалу, взаємозв'язані з дією внутрішніх і зовнішніх чинників; комплексне рішення проблеми, що припускає, насамперед, досягнення пропорційності і збалансованості використання потенційних ресурсів і резервів; розгляд регіону як цілеспрямованої системи, що має кілька ієрархічних рівнів стратегічних цілей, що є стратегічними орієнтирами при комплексному розвитку регіону; моделювання цілісної системи управління стратегічним потенціалом з урахуванням того, що зміна дії одного елемента обов'язково зв'язана з функціонуванням інших елементів.

Висновок. Таким чином, стратегічний потенціал регіону представляє комплексну ефективну взаємодію наявних та потенційних ресурсів, а також конкурентних переваг території, котра знаходиться під впливом зовнішніх й внутрішніх чинників й дозволяє реалізувати стратегію майбутнього комплексного розвитку регіону. На відміну від існуючих, запропоноване тлумачення «стратегічного потенціалу регіону» поглиблює теоретико-методологічні основи досліджуваної категорії, а саме: доповнює наявні та можливі ресурси регіону використанням його конкурентних переваг, що значно збільшує імовірність досягнення встановлених стратегічних орієнтирів; підкреслює необхідність врахування при визначенні стратегічного потенціалу як внутрішніх, так і зовнішніх чинників, дія котрих може як збільшити, так і зменшити можливості регіону у досягненні стратегічних цілей його комплексного розвитку.

Список використаних джерел:

1. Беляков Д. Е. Развитие социально-экономического потенциала регионов в условиях рыночной экономики [Текст] : дис. канд. экон. наук : 08.00.05 :/ Д. Е. Беляков. – Москва. – 2001. – 165 с.
2. Лукін С.О. Економічний потенціал регіону: суть, складові і місце у процесі реформування економіки / С.О. Лукін // Проблеми раціонального використання соціально-економічного та природно-ресурсного потенціалу регіону: політика регіонального розвитку: зб. наук пр. – Луцьк: Надстир'я, 1999. – Вип 5 - №1. - С. 40-51.
3. Шестаков А. В. Экономика и право: Энциклопедический словарь [Текст] / А. В. Шестаков. – М.: Дашков и К, 2000. – 568 с.
4. Семенов, В. Ф. Комплексна реалізація можливостей просторового потенціалу міста [Текст] / В.Ф. Семенов, А.В. Пандас // Економічний аналіз : зб. наук. праць /Тернопільський національний економічний університет. –Тернопіль : ТНЕУ «Економічна думка», 2014. – Том 17. – № 1. – С. 99-104.
5. Экономический потенциал административных и производственных систем [Текст] : монография / Под общей ред. О. Ф. Балацкого. – Сумы. : ИТД «Университетская книга», 2006. – 973 с.

6. Федонин О. С. Потенциал предприятия: формирование и оценка: Учеб. пособие. / О.С. Федонин. - М.: Мир. 2009. - 316 с.

7. Дайан А. Академия рынка: маркетинг / А. Дайан. – М.: Экономика, 2006. – 570 с.

8. Манилич М. Трансформація регіонального економічного механізму: Монографія. / М. Манилич. – Чернівці: Книги – XXI, 2004. – 164 с.

9. Жоглина Е.В. Стратегический потенциал региона: состав, оценка и перспективы развития [Электронный ресурс] / Е.В. Жоглина. Режим доступа: <http://cyberleninka.ru/article/n/strategicheskiy-potentsial-regiona-sostav-otsenka-i-perspektivy-razvitiya>.

References (BSI)

1. Belyakov, D.E. (2001). Razvitie socialno-ekonomicheskogo potentsiala regiona v usloviyakh rinochnoi ekonomiki [Development of social and economic potential in the conditions of market economy]. Extended abstract of candidate's thesis. Moscow. [in Russian].

2. Lukin, S.O. (1999). Ekonomichniy potentsial regionu: sut', skladovi I misce v procesi reformuvannya ekonomiki [Economic potential of region: essence, components and a place in the course of economy reforming]. Probkemi racionalnogo vikiristannya socialno-ekonomichnogo ta prirodno – resursnogo potentsiala regiona - Problems of rational use of social and economic and prirodno-resource potential of region, 5, 40-51 [in Ukrainian].

3. Shestokova, A.V. (2000). Ekonomika I pravo:Enciklopedicheskiy slovar [Economy and the right. The encyclopaedic dictionary]. Moskow: Dashkov I K. [in Russian].

4. Semenov, V.F. (2014). Kompleksna realizaciya mozhlivostey prostorovogo potentsialu mista [Complex realisation of possibilities of spatial potential of a city]. Ekonomichniy analiz - The economic analysis. Ternopil', 17, 99-104. [in Ukrainian].

5. Balackiy, O.F. (2006). Ekonomicheskiiy potentsial administrativnix I proizvodstvennix sistem [Economic potential of administrative and industrial systems]. Sumy: Universitetskaya kniga. [in Ukrainian].

6. Fedonin, O.S. (2009). Potencial predpriyatiya: formirovanie I ozenka [Enterprise potential: formation and an estimation]. Moskow: Mir [in Russian].

7. Dayan, A. (2006). Akademiya rinka: marketing [Market academy: marketing]. Moskow: Ekonomika [in Russian]. [in Russian].

8. Manilich, M. Transformaciya regionalnogo ekonomicheskogo mexanizmu [Transformation of the regional economic mechanism]. Chernivci: Knigi – XXI. [in Ukrainian].

9. Zhoglina, E.V. Strategicheskiy potentsial regiona: sostav, ozenka I perspektivi razvitiya [Strategic potential of region: structure, an estimation and development prospects]. Retrieved from <http://cyberleninka.ru/article/n/strategicheskiy-potentsial-regiona-sostav-otsenka-i-perspektivy-razvitiya>

Ключові слова: регіональний розвиток, комплексний регіональний розвиток, економічне зростання, сталий розвиток, регіональне управління.

Ключевые слова: региональное развитие, комплексное региональное развитие, экономический рост, устойчивое развитие, региональное управления

Keywords: Regional development, complex regional development, economic growth, sustainable development, regional managements

Рецензент: Макаренко Марина Василівна, зав. каф. Менеджменту та підприємництва на морському транспорті, д.е.н., професор, Азовський морський інститут м. Маріуполь.